

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради
Харківської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів №94 Харківської
міської ради Харківської області

Протокол від
«15» травня 2020 р. №7

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Харківської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів №94 Харківської
міської ради Харківської області

_____ Н.В. Федорціва
«__» _____ 2020 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №94
Харківської міської ради Харківської області
на 2020/2021 навчальний рік
для І ступеня (початкова освіта)
1, 2 класи

I. Загальні засади

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №94 Харківської міської ради Харківської області (далі – Заклад освіти) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти».

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

РОЗДІЛ II. Загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання здобувачів освіти

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1,2-х класів Закладу освіти складає 1680 годин/навчальний рік: для 1-х класів - 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів - 875 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Таблиці 1.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті

класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтва) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності

та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в Освітній програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й

запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Розділ III. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Розділ IV. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Мовно-літературна освітня галузь

Українська мова і літературне читання

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно-творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування вмінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування вмінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістова лінія **«Взаємодіємо усно»** спрямована на формування в молодших школярів вмінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах заради досягнення певних життєвих цілей.

Змістова лінія **«Читаємо»** передбачає формування в учнів повноцінної навички читання, вмінь самостійно вибирати й опрацьовувати літературні тексти різних видів, дитячі книжки, висловлювати своє ставлення до прочитаного, сприймати художній текст як засіб збагачення особистого

емоційно-чуттєвого, соціального досвіду, користуватися раціональними прийомами пошуку потрібної інформації в різних джерелах, працювати з інформацією в різних форматах, застосовувати її в навчально-пізнавальних, комунікативних ситуаціях, практичному досвіді.

Змістова лінія **«Взаємодіємо письмово»** спрямована на формування в молодших школярів повноцінної навички письма, умінь висловлювати свої думки, почуття, ставлення та взаємодіяти з іншими людьми в письмовій формі, виявляти себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності.

Змістова лінія **«Досліджуємо медіа»** передбачає формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти.

Змістова лінія **«Досліджуємо мовні явища»** спрямована на дослідження учнями мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань, норм літературної вимови та правил українського правопису, формування в молодших школярів умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя.

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс цих навчальних предметів.

Іншомовна галузь

Іноземна мова (англійська)

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Початковий етап навчання іноземної мови у сучасному закладі освіти надзвичайно важливий, оскільки в цей період закладаються психолінгвістичні

основи іншомовної комунікативної компетенції, необхідні та достатні для подальшого її розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення засад для формування іншомовних фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок, а також умінь сприймати на слух, говорити, читати й писати у межах визначених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня Pre A1.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;

- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

У процесі навчання іншомовного спілкування комплексно реалізуються освітня, виховна і розвивальна функції.

Освітня функція спрямована на:

- усвідомлення учнями значення іноземної мови для життя у мультилінгвальному та полікультурному світовому просторі;
- оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країн виучуваної мови;
- залучення учнів до діалогу культур (рідної та іншомовної);
- розуміння власних індивідуальних особливостей як психофізіологічних засад для оволодіння іноземною мовою;
- формування вміння використовувати в разі потреби різноманітні стратегії для задоволення власних іншомовних комунікативних намірів (працювати з підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо).

Виховна функція сприяє:

- формуванню в учнів позитивного ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя;
- розвитку культури спілкування, прийнятої в сучасному цивілізованому суспільстві;
- емоційно-ціннісному ставленню до всього, що нас оточує;
- розумінню важливості оволодіння іноземною мовою і потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Розвивальна функція сприяє розвитку в учнів:

- мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- готовності брати участь в іншомовному спілкуванні;
- потребу подальшого самовдосконалення у сфері використання іноземної мови;

- здатності переносити знання й уміння у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Математична галузь

Математика

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Змістова лінія «**Числа, дії з числами. Величини**» охоплює вивчення питань нумерації цілих невід'ємних чисел у межах мільйона; формування навичок виконання арифметичних дій додавання і віднімання, множення і ділення; ознайомлення на практичній основі зі звичайними дробами; вимірювання величин; оперування величинами.

Змістова лінія «**Вирази, рівності, нерівності**» спрямована на формування в учнів уявлень про математичні вирази – числові та зі змінною; рівності і

рівняння; числові нерівності та нерівності зі змінною; про залежність результату арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. Ця змістова лінія є пропедевтичною до вивчення алгебраїчного матеріалу.

Змістова лінія «**Геометричні фігури**» націлена на розвиток в учнів просторових уявлень; формування здатності розрізняти геометричні фігури за їх істотними ознаками; формування практичних умінь будувати, креслити, моделювати й конструювати геометричні фігури від руки та за допомогою простих креслярських інструментів. Ця змістова лінія має пропедевтичний характер.

Змістова лінія «**Робота з даними**» передбачає ознайомлення учнів на практичному рівні з найпростішими способами виділення і впорядкування даних за певною ознакою.

Змістова лінія «**Математичні задачі і дослідження**» спрямована на формування в учнів здатності розпізнавати практичні проблеми, що розв'язуються із застосуванням математичних методів, на матеріалі сюжетних, геометричних і практичних задач, а також у процесі виконання найпростіших навчальних досліджень.

**Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна,
природнича освітні галузі
«Я досліджую світ»**

Зазначені освітні галузі можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему

інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«**Людина**» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«**Людина серед людей**» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«**Людина в суспільстві**» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«**Людина і світ**» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«**Людина і природа**» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь

Інформатика

Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;

перетворення інформації із однієї форми в іншу;
створення інформаційних моделей;
оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь

Дизайн і технології

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-прикладному мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- вироблення навичок застосовувати традиційні та сучасні технології, раціонально використовувати матеріали;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Змістова лінія «**Інформаційно-комунікаційне середовище**» охоплює вивчення питань гармонійного поєднання функціональності та естетичності у виробках; пошук та опрацювання тематичної інформації у взаємодії з іншими;

дослідження природних, штучних і синтетичних матеріалів; розрізнення та читання графічних зображень; конструювання виробів з готових деталей.

Змістова лінія «**Середовище проектування**» спрямована на реалізацію творчого потенціалу учнів, створення умов для продукування ідей, вибору особисто привабливих об'єктів праці; дизайнерське проектування – моделювання і конструювання; виконання елементарних графічних зображень; добір матеріалів за їх властивостями; читання інструкційних карток із зображеннями для поетапного виготовлення виробу.

Змістова лінія «**Середовище техніки і технологій**» передбачає формування навичок організації робочого місця, безпечної праці з ручними інструментами та пристосуваннями; поетапне виготовлення виробів з використанням традиційних та сучасних технологій; раціональне використання матеріалів.

Змістова лінія «**Середовище соціалізації**» спрямована на формування здатності оцінювати та презентувати результати проектно-технологічної діяльності, обговорювати їх з іншими; ефективно використовувати створені вироби; долучатися до благочинної діяльності; виконувати трудові дії в побуті для самообслуговування та якісного облаштування життєвого простору.

Мистецька освітня галузь

Мистецтво

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної

мистецької освіти.

Змістова лінія **«Художньо-творча діяльність»** націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне освоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовираження. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виразні засоби творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля.

Змістова лінія **«Сприймання та інтерпретація мистецтва»** спрямована на пізнання цінностей, що відображають твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення.

Реалізація змістової лінії **«Комунікація через мистецтво»** націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких досягнень і можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема у різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо, а також формування уявлень про можливість і способи регулювати свій емоційний стан завдяки мистецтву.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів.

Мистецтво сприяє формуванню *ключових компетентностей*, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання своїх вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності (*вільне володіння державною мовою/ здатність спілкуватися рідною*).
- здійснення елементарних розрахунків (наприклад, для встановлення пропорцій, визначення метру, запису ритму тощо) (*математична*

компетентність).

- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (*компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність*);

- самостійного (чи за допомогою дорослого) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (*інформаційно-комунікаційна компетентність*);

- формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (*навчання впродовж життя*);

- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення (впливу на власний емоційний стан) (*громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей*);

- опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (*культурна компетентність*);

- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); презентації результатів власних мистецьких досягнень (*підприємливість та фінансова грамотність*);

- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (*інноваційність*).

Фізкультурна освітня галузь

Фізична культура

Метою навчання фізичної культури є формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Змістова лінія **«Рухова діяльність»** передбачає формування в молодших школярів уявлення про фізичну культуру як сукупність різноманітних фізичних вправ, способів рухової та ігрової діяльності, спрямованих на фізичний розвиток, зміцнення здоров'я та формування в молодших школярів

умінь і навичок володіння різними способами рухової діяльності; здатності виконання вправ основної гімнастики, організуючих вправ, елементів акробатики, вправ корегувальної спрямованості та тих, що пов'язані з незвичним положенням тіла у просторі, ходьбою, бігом, танцювальними кроками, лазінням і перелізанням, стрибками; навичок володіння м'ячем; розвиток фізичних якостей; формування правильної постави й профілактику плоскостопості.

Змістова лінія «**Ігрова та змагальна діяльність**» передбачає виховання в молодших школярів ініціативності, активності та відповідальності у процесі рухливих і спортивних ігор за спрощеними правилами; забезпечення усвідомлення важливості співпраці під час ігрових ситуацій; формування уміння боротися, здобувати чесну перемогу та з гідністю сприймати поразку, контролювати свої емоції, організовувати свій час і мобілізувати ресурси, оцінювати власні можливості в процесі ігрової та змагальної діяльності, виконувати різні ролі в ігрових ситуаціях, відповідати за власні рішення користуватися власними перевагами і визнавати недоліки в тактичних діях у різних видах спорту, планувати та реалізувати спортивні проекти (турніри, змагання тощо); формування в молодших школярів умінь і навичок виконання естафет.

Розділ V. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20 серпня 2018 р. №924 та Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 27 серпня 2019 р. №1154.

Розділ VI. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчального плану та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища Закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план Закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Таблиця 1
до Освітньої програми

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік		
		1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна				
Іншомовна		315	350	665
Математична		140	140	280
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	105	210
Технологічна				
Інформатична		35	70	105
Мистецька		70	70	140
Фізкультурна		105	105	210
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35	35	70
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	875	1680
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470